

Ocenianie wypowiedzi pisemnej

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- popełnia liczne błędy różnego typu (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne), które jednak nie zakłócają komunikacji;
- posługuje się ubogim słownictwem i terminologią;
- w niewielkim stopniu nawiązuje do tematu;
- podejmuje próbę analizowania;
- poprawnie odczytuje podstawowe sensy utworów;
- zauważa najważniejsze środki artystycznego wyrazu;
- nie wykorzystuje kontekstów;
- próbuje wnioskować i uogólniać;
- odróżnia podstawowe wartości zawarte w dziele;
- praca częściowo jest niespójna, jednak widać próbę porządkowania treści;
- praca jest niejednorodna pod względem formy (np. mieszane są cechy streszczenia i rozprawki);
- widoczny jest brak konsekwencji w układzie graficznym wypowiedzi.

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli:

- nie popełnia rażących błędów, praca napisana jest w większości poprawnym stylem;
- posługuje się odpowiednią terminologią i wystarczającym słownictwem;
- rozumie temat, dąży do jego realizacji;
- próbuje analizować;
- formułuje odtwórcze sądy;
- dosłownie odczytuje utwory;
- zauważa środki językowe oraz środki artystycznego wyrazu, odczytuje ich podstawowe sensy, próbuje określić funkcje;

- wykorzystuje podstawowe konteksty;
- próbuje wyciągać wnioski i uogólniać;
- dostrzega uniwersalne wartości dzieła, odczytuje ideę utworu;
- potrafi właściwie rozplanować pracę, graficznie wyróżnia główne jej części.

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli:

- posługuje się w pracy poprawnym językiem (dopuszczalne drobne uchybienia);
- dostosowuje styl wypowiedzi do jej formy;
- stosuje urozmaicone słownictwo, powtórzenia się nie pojawiają;
- posługuje się właściwą terminologią;
- rozumie temat, poprawnie go realizuje;
- próbuje analizować i interpretować, potrafi argumentować;
- właściwie odczytuje sensory i określa funkcje środków artystycznego wyrazu;
- wykorzystuje konteksty interpretacyjne;
- dostrzega znaczenia metaforyczne dzieła;
- analizuje strukturę tekstu, próbuje określić jej funkcję;
- wyciąga wnioski, uogólnia, formułuje sądy poprawne i twórcze;
- próbuje samodzielnie odczytywać wartości dzieła, dostrzega jego ideę;
- poprawnie rozplanowuje pracę;
- buduje wypowiedź poprawną pod względem kompozycji.

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli:

- posługuje się w pracy w pełni poprawnym językiem;
- dostosowuje styl do tematu wypowiedzi i jej formy;
- używa bogatego i starannego słownictwa;
- swobodnie posługuje się właściwą terminologią;
- rozumie temat, w pełni go realizuje;
- formułuje sądy twórcze i oryginalne;
- odczytuje sensory dosłowne i metaforyczne dzieła;
- właściwie odczytuje sensory i określa funkcje środków artystycznego wyrazu;
- formułuje samodzielne sądy;
- wykorzystuje różnorodne konteksty;
- odczytuje ideę dzieła, określa swój stosunek do niej;
- zauważa uniwersalne bądź indywidualne wartości dzieła;
- buduje wypowiedź spójną, logiczną i przejrzystą, o poprawnej kompozycji.

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli:

- używa języka w pełni poprawnego, a w pracy występują skomplikowane struktury składniowe;
- stosuje słownictwo bogate i urozmaicone, a styl wyraźnie dostosowuje do formy (np. retoryczny czy publicystyczny);
- rozumie temat, realizuje go w sposób oryginalny;
- właściwie odczytuje sensory i określa funkcje środków artystycznego wyrazu;
- rozpoznaje nawiązania do tradycji;
- wykorzystuje różnorodne konteksty;
- odczytuje ideę dzieła, wskazuje jego wartości uniwersalne bądź indywidualne;
- formułuje wysokiej jakości sądy interpretacyjne;
- wyraża swoje przeżycia odbiorcze, ocenia;
- potrafi poprawnie skomponować pracę, wykorzystując dominantę kompozycyjną (np. rozdziały, kłamra kompozycyjna);
- potrafi graficznie rozplanować pracę.